

RAAKVLAK

Onroerend Erfgoed Brugge en Ommeland

2017/8

Hoge Rokersstraat, Aartrijke (Zedelgem)

Dieter Verwerft, Jan Huyghe , Frederik Roelens
en Jari Hinsch Mikkelsen

Titel: Hoge Rokersstraat, Aartrijke (Zedelgem)

Vergunningsnummer: 2012/268 en 2012/414

Opdrachtgever: Chris Tolpe

Uitvoerder: Raakvlak

Vergunninghouder: Dieter Verwerft en Jan Huyghe

Auteurs: Dieter Verwerft, Jan Huyghe , Frederik Roelens en Jari Hinsch Mikkelsen

Veldmedewerkers: Regy Poppe, Jurgen Van de Walle en Serge Van Liefferinge

Bewaring en beheer van de geregistreerde data, vondsten en stalen: Onroerend Erfgoeddepot De Pakhuizen, Raakvlak

Locatie/vindplaats: Hoge Rokersstraat, Aartrijke (Zedelgem)

Projectcode: AA12HR

Kadaster: Zedelgem, afdeling 4, sectie C, percelen 659k, 696c, 698 en 700k

Periode: 28 november 2011, 12 januari 2012, 14 juni 2012, 29 en 30 oktober 2012

Versie: eindrapport

Technische ondersteuning: Nico Inslegers

Metaaldetectie: Roland Decock

Omschrijving onderzoeksoopdracht

Bijzondere voorwaarden en randvoorwaarden: Op pagina 15

Omschrijving advies staalname en conservatie : Niet van toepassing

Omschrijving extern wetenschappelijk advies : Niet van toepassing

Omschrijving van de archeologische verwachting: Landelijke sporen vanaf de Romeinse periode tot de middeleeuwen

Onderzoeksvragen: Op pagina 4 van dit rapport

Aanleiding van het onderzoek: Aanleg nazuiveringsbekkens en varkensstallen

Raakvlak:

Komvest 45

8000 Brugge

T +32 [0]50 44 50 41

F +32 [0]50 61 63 67

E dieter.verwerft@brugge.be

© Raakvlak, december 2015

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Raakvlak.

Inhoud

1.	Inleiding	3
2.	Situering van het project	4
2.1.	Historische en archeologische situering.....	4
3.	Bodemkundige situering.....	6
4.	Booronderzoek	7
5.	Sleuf 1	8
5.1.	Veldwerk.....	8
5.2.	Bodemkundige waarnemingen	10
5.3.	Vondsten	11
6.	Sleuf 2	11
6.1.	Veldwerk.....	11
6.2.	Bodemkundige waarnemingen	13
6.3.	Vondsten	13
7.	Sleuf 3	14
7.1.	Veldwerk.....	14
7.2.	Bodemkundige waarnemingen	15
8.	Veldprospectie.....	15
9.	Onderzoeksvragen.....	17
10.	Synthese	18
11.	Besluit	19
12.	Bibliografie.....	19
13.	Bijlagen	20

1. Inleiding

Naar aanleiding van de ontwikkeling van een varkensstal en loods voert Raakvlak een landschappelijk booronderzoek, een veldprospectie een archeologisch proefonderzoek en een vondstmelding uit. Op 28 november 2011 worden zeven boringen uitgevoerd. Sleuf 3 wordt onderzocht op 12 januari 2012, sleuf 1 op 14 juni 2012 en sleuf 2 op 29 en 30 oktober 2012. Het projectgebied ligt ten oosten en ten westen van de Hoge Rokersstraat en ten zuiden van de Moubeek in Aartrijke, deelgemeente van Zedelgem (*figuur 2 en bijlage 1*).

Dit project betekent een aanzienlijke verstoring van het archeologisch bodemarchief. Het archeologisch proefonderzoek en het booronderzoek hebben tot doel het inventariseren en waarderen van potentieel archeologisch erfgoed, dat door de geplande werken wordt verstoord. Aansluitend op het vooronderzoek vond een vondstmelding plaats.

Het team bestaat uit 2 archeologen, 3 technische veldmedewerkers en 1 vrijwilliger. Het archeologisch onderzoek neemt 4 werkdagen in beslag. De verwerking van de vondsten en rapportage duren 8 werkdagen.

Het project verloopt in nauwe samenwerking met de bouwheer Chris Tolpe. Bieke Hillewaert (Raakvlak) verzorgt de archeologische trajectbegeleiding.

Figuur 1: Sfeeropname van de vondstmelding

Figuur 2: Het projectgebied (oranje) op de topografische kaart (ngi.be)

2. Situering van het project

2.1. Historische en archeologische situering

Het projectgebied ligt in een archeologisch rijke regio. De Centraal Archeologische Inventaris vermeldt tien sites in de buurt van het onderzoeksterrein (*figuur 3* en *tabel 1*). De meeste sites zijn herkend op luchtfoto's. Het gaat om circulaire grafmonumenten, sites met walgracht, enclosures en een oude weg. Daarnaast zijn twee Romeinse vindplaatsen geattesteerd. Op beide locaties zijn zowel Romeins aardewerk als munten verzameld. Aartrijke ligt op de kruispunt van twee belangrijke Romeinse *diverticula* of secundaire wegen: de Steenstraat die Cassel met Brugge verbindt en de Zeeweg Zuid en Noord tussen Oudenbrug en Doornik. Langs beide wegen bevinden zich verschillende Romeinse sites.

In 1972 wordt de bedding van een Romeinse weg aangesneden op het kruispunt van de Zeeweg Zuid en de Steenstraat (Thoen, 2004). De weg bestaat uit een basis van zavel en kleine veldstenen en een bedding van grote veldstenen.

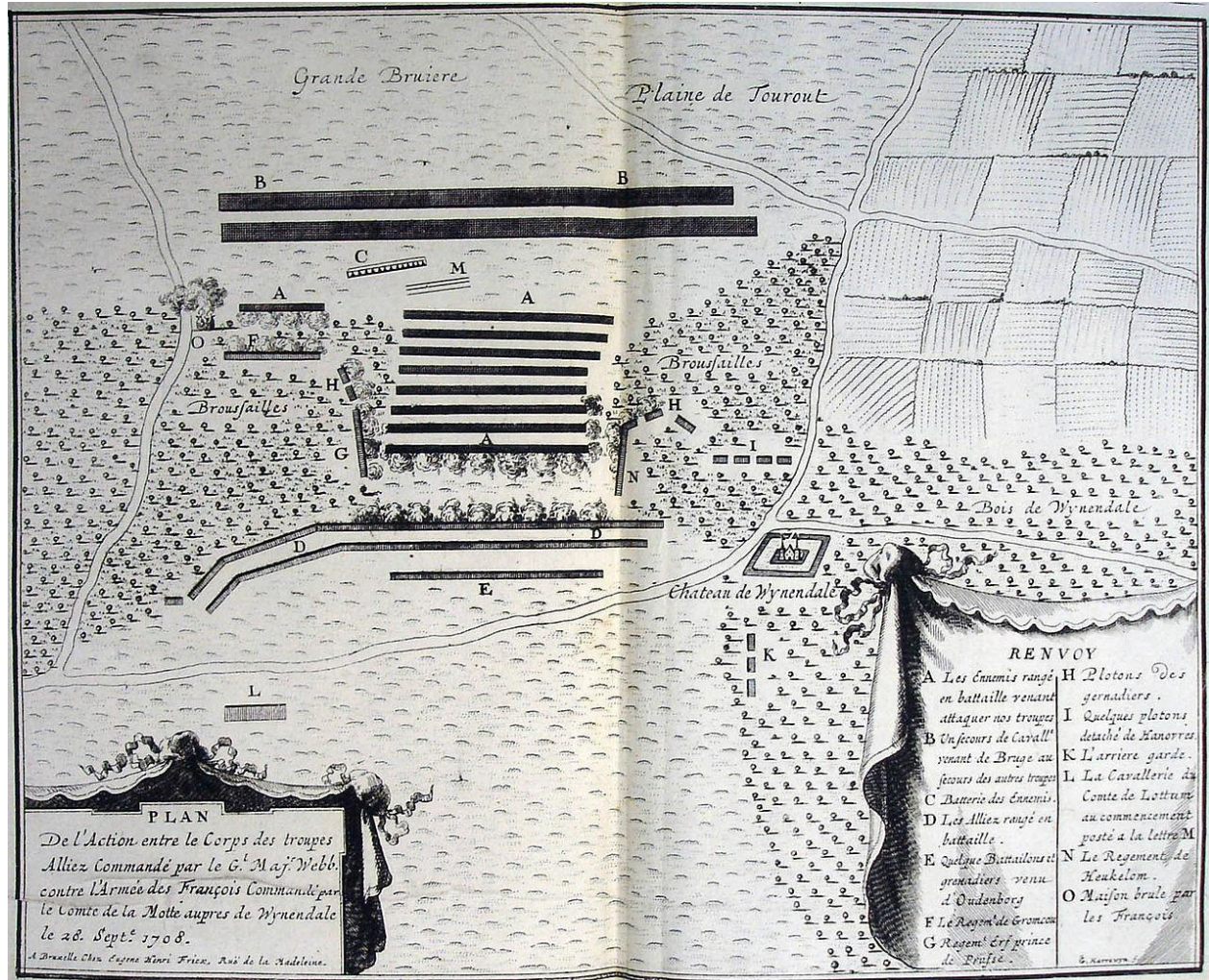

Figuur 3: Het projectgebied (oranje) op de Centraal Archeologische Inventaris

ID	Toponiem	Type
154659	de Mouwe	Circulaire structuur
154662	Sparappel	Dubbele circulaire structuur
154667	Verloren Kost	Circulaire structuur
157928		Verschillende sporen herkend op luchtfoto's waaronder 3 grafcircels, een enclosure, een site met walgracht en een oude weg
157930	Mouwhof	Verschillende sporen herkend op luchtfoto's
158405	Wijnendaele	Slag bij Wijnendaele
158702	Zeeweg Zuid	Romeins aardewerk en munten
303529	Mouwhof Hoeve	Site met walgracht
303532		Site met walgracht
306460	Sparappelhoek	Romeins aardewerk en munten

Tabel 1: Overzicht van de archeologische sites in de buurt van het projectgebied

Ten westen van de onderzoekslocatie ligt het veld waar op 28 september 1708 de Slag bij Wijnendale plaatsvindt (*figuur 4*). De – nu wat vergeten – veldslag uit de Spaanse Successieoorlog betekent een belangrijke factor in de latere, succesvolle belegering van Rijsel.

Figuur 4: Strijdplan van de Slag bij Wijnendale (1708)

Op de Kabinetskaart van graaf Ferraris (1771-1778) ligt de projectlocatie binnen een omvangrijk bos- en veldengebied (*figuur 5*). Dit bos ten noorden van Torhout staat bekend als 'Verloren Cost'. Er staan geen wegen of hoeves afgebeeld in de nabijheid van het onderzoeksgebied. De Moubeek loopt dwars door het bos.

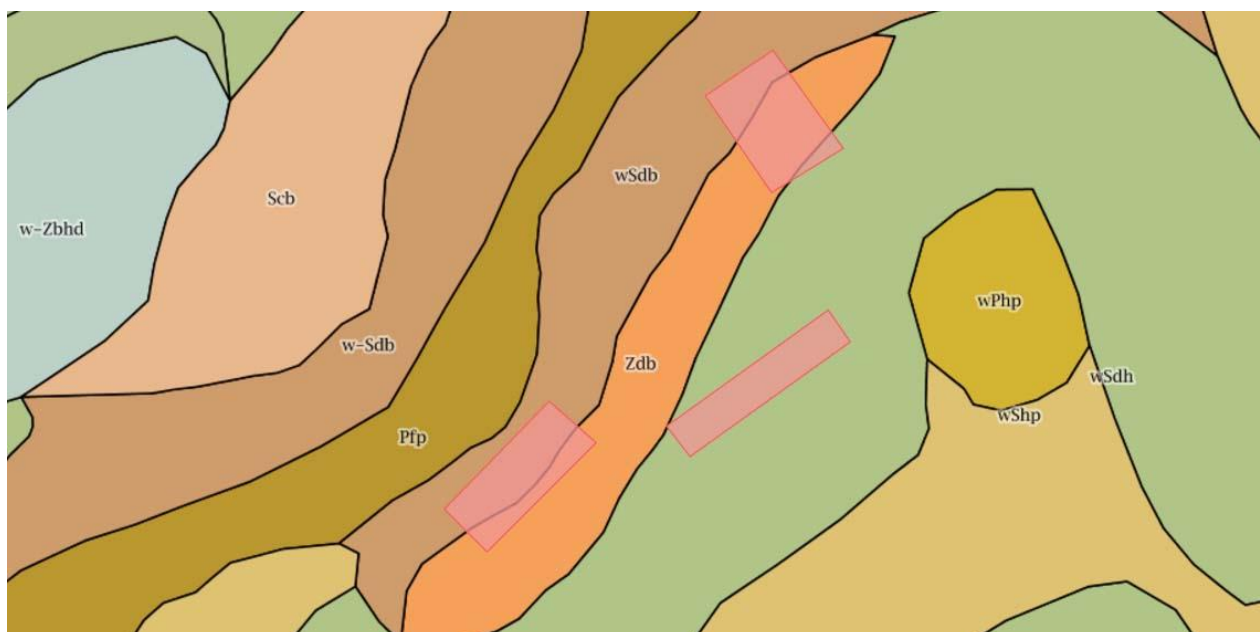
Vanaf de Atlas de Buurtwegen (1841) (*bijlage 2*) figureert de Hoge Rokersstraat op cartografische bronnen. Op de kaart van Vandermaelen (1846-1854) (*bijlage 3*) is het bosgebied nog grotendeels intact. Net ten zuiden van het onderzoeksgebied ligt een hoeve, bestaande uit één bouwvolume. Op de Popp-kaart (1842-1879) (*bijlage 4*) is die hoeve verdwenen en staan twee nieuwe, kleine gebouwen afgebeeld.

Figuur 5: Het projectgebied (rood) op de Kabinetskaart

3. Bodemkundige situering

Het onderzoeksterrein bevindt zich in de zandstreek (*figuur 6*). De bodemkaart classificeert het gebied als 'vochtig zand': natte lemig zandbodem met vebrokkelde ijzer en/of humus B horizont (Sdh), natte zandbodem met structuur B horizont (Zdb) en natte lemig zandbodem met structuur B horizont (wSdb).

Figuur 6: Het projectgebied (rood) op de bodemkaart (geopunt.be)

4. **Booronderzoek**

Op 28 november 2011 voert een klein team zeven boringen uit langs een transect dat loodrecht op de helling naar de Moubeek ligt. De 7 boringen zijn uitgevoerd met een standaard combiboor met een diameter van 7 cm en een tussenafstand van 25 m (*figuur 7*). De boringen bereiken altijd het moedermateriaal.

De eigen bevindingen stemmen overeen met de bodemkartering. Op het plateau is een bodem met verbrokkelde ijzer B horizont aanwezig (*bijlage 5*). De boringen 1 tot 3 vallen onder de categorie, die op de bodemkaart gekarteerd wordt als 'wSdh'. In het geval van boring 2 kan niet dieper geboord worden dan 80 cm omwille van een door ijzer gecementeerde bodemlaag.

Figuur 7: Locatie van de 7 boringen

Op de flank van de helling kent de bodem (boring 4) een zwak ontwikkelde, gekleurde B-horizont. Op de bodemkaart is dit bodemtype gekarteerd als 'Zdb'. Verder naar beneden, op de steilste en convex gevormde helling, is de bodem sterk geërodeerd. Het betreft hier colluviale erosiebodems. De erosie is niet gekarteerd, mogelijk omdat de sterke erosiefase van een jongere leeftijd is dan de bodemkartering. Een geschikte bodemlegende voor deze colluviale erosiebodems is 'Zdp'. In de laatste tientallen meters voor de waterloop is de bodem eveneens van colluviale herkomst, maar dan als accumulatiebodem (boringen 5 en 6). Door het aanplanten van bomen en struiken langs de oever van de waterloop is de erosie met verlies van bodemmateriaal stopgezet. Het colluviale materiaal accumuleert vandaag net voor de permanente vegetatie aan het laagste gedeelte van de akker.

Als het huidige bodemlandschap langs de boorraai in detail wordt bekeken, is het duidelijk dat de bodem veel erosie heeft gekend. Er is veel meer materiaal geërodeerd dan er geaccumuleerd is aan de voet van de helling. Het ontbrekende materiaal is ongetwijfeld in de waterloop beland en is verder stroomafwaarts gevoerd.

Oorspronkelijk vormt zich hier een humus-ijzerpodzol. Door diep spitten is deze podzol en de ijzercementatie doorbroken. Hierdoor kunnen de wortels dieper doordringen. Eenmaal de podzol is doorbroken, kan de bodem dienen voor landbouwdoeleinden. Maar, door het breken van de podzol en de vegetatieloze perioden die kenmerkend zijn voor landbouwgronden, wordt de bodem blootgesteld aan erosie.

De bodem is vormgegeven door erosie en sedimentatie. Op het middenste gedeelte van de helling is de erosie zodanig uitgesproken dat vandaag enkel een A-C bodem overblijft. Op het plateau is de bodemerosie beperkt. Net voor de waterloop, waar het colluviale erosiemateriaal geaccumuleerd is, is er vandaag ook geen erosie genoteerd.

Wat betreft archeologische verwachting is de bodem dermate verstoord - door het breken van de podzol en door colluviale erosie - dat er nauwelijks plaatsen zijn waar het originele loopvlak nog *in situ* bewaard is. De best bewaarde bodems bevinden zich op de colluviale accumulatiegronden langs de MoubEEK.

Bij elke boring is een staal verzameld van de top van de onverstoorde bodem. Dit materiaal is gezeefd boven een maaswijdte van 1 mm. Het residu is gedroogd en gecontroleerd op archeologica. Dit leverde geen resultaten op.

5. Sleuf 1

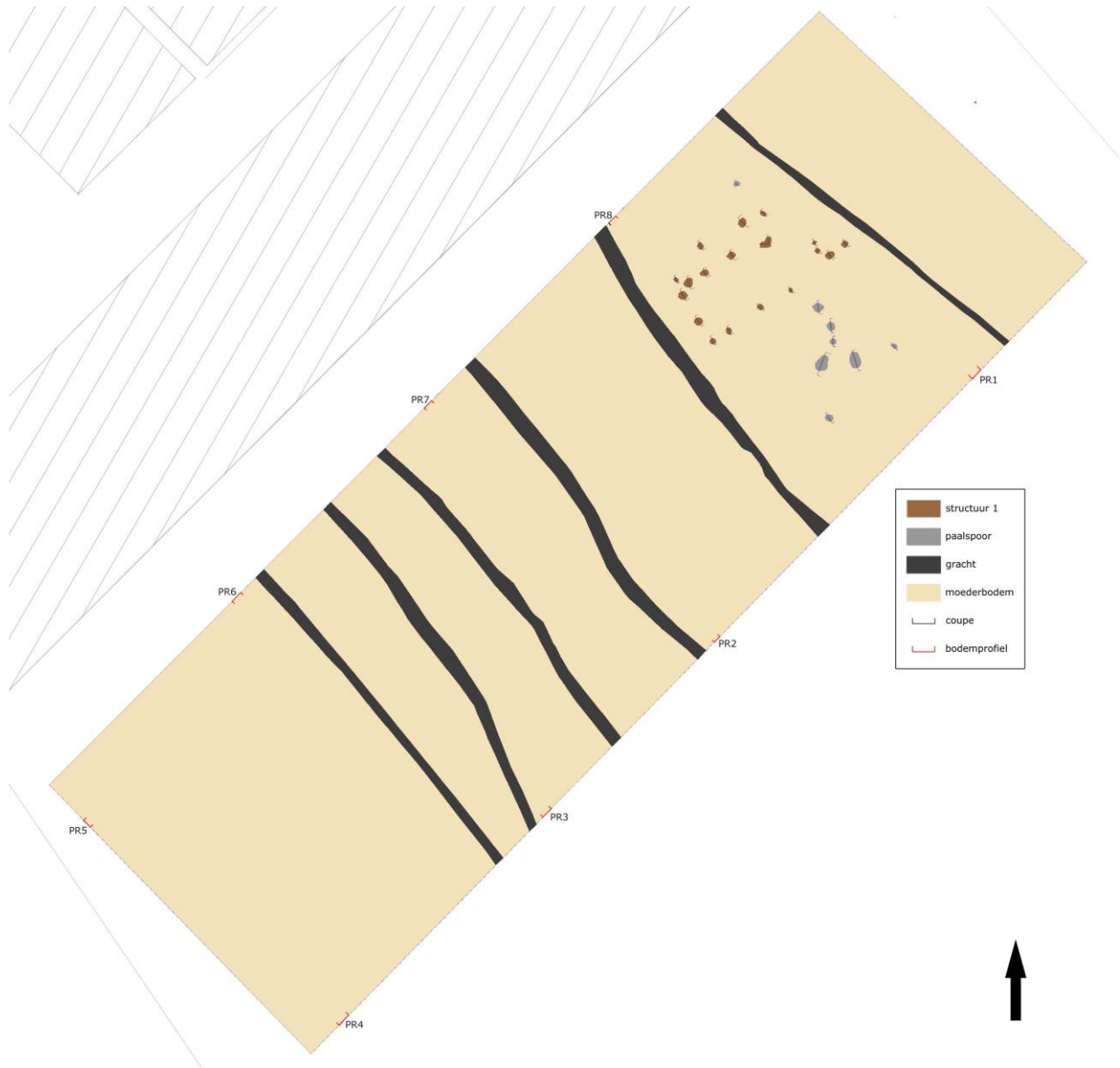
5.1. Veldwerk

Het onderzoek in sleuf 1 vindt plaats op donderdag 14 juni 2015 (*figuur 4*). Een archeologisch team begeleidt de graafwerken voorafgaand aan de aanleg van een nieuwe varkensstal. De sleuf is 85 m lang en 28 m breed en legt 2380 m² bloot.

Figuur 8: Overzichtsfoto van het aangelegde vlak in sleuf 1 (links) en sfeeropname van het veldwerk (rechts)

Nadat het vlak volledig is opgeschaafd, wordt de sleuf digitaal ingemeten met een Trimble GeoXH 6000 gps-toestel. Elk spoor of profiel wordt geregistreerd en gefotografeerd. De vondsten worden manueel verzameld en gewassen.

Figuur 9: Grondplan van sleuf 1

In de sleuven dagzomen 28 sporen (*bijlage 6*). Het gaat om 27 paalsporen en 1 gracht. Het grootste deel van de paalsporen maken deel uit van een structuur. De structuur is 11 m lang en 6 m breed (*figuur 10, bijlagen 7 en 8*). De 18 paalsporen hebben voornamelijk een bruingrijze tot lichtgrijze vulling en een diameter van 25 tot 60 cm. Na couperen blijken de sporen 6 tot 30 cm diep bewaard. Uit geen enkel spoor kan aardewerk verzameld worden.

Figuur 10: Overzichtsfoto van de coupes op structuur 1

Het vlak wordt doorsneden door zes grachten. De grachten hebben allemaal een identieke, noordwest-zuidoostelijke oriëntatie. De vulling van de grachten bestaat uit grijs zand. De sporen zijn 12 tot 16 cm diep. Mogelijk gaat het hier om een oude percelering of afwateringsgreppels.

5.2. Bodemkundige waarnemingen

Verspreid over de sleuf 1 zijn acht bodemkundige profielen aangelegd (*bijlage 9*). Het gaat steeds om AC-profielen. Onder de 30 tot 40 cm dikke, donkerbruingrijze ploeglaag bevindt zich het moedermateriaal. De moederbodem bestaat uit geel zand met groene, kleiige inclusies. Het zand wordt gekenmerkt door sterk aanwezige oxido-reductie (roest), die plaatselijk harde korsten vormt.

Net als tijdens het booronderzoek is de originele bodemopbouw hier verdwenen. Waarschijnlijk is de oorspronkelijke B-horizont (of podzol) opgenomen in de ploeglaag.

In de moederbodem zijn de restanten van ijswiggen zichtbaar. Een ijswig (of vorstwig) ontstaat onder permanent bevroren omstandigheden (permafrost). Als de grond volledig uitdroogt – tijdens een ijstijd – verschijnen barsten. Dit fenomeen versnelt wanneer de barst de permanente watertafel bereikt en er water in de barst dringt. Omdat ijswiggen opgevuld worden met stuifzand zijn ze gemakkelijk herkenbaar.

Profiel 4 in sleuf 1 is een duidelijk voorbeeld (*figuur 11*). De ploeglaag (Ap-horizont) is 35 cm dik en scherp afgelijnd. Onder de ploeglaag ligt het moedermateriaal. De moederbodem

(C-horizont) bestaat uit geel en groen zand met roestvlekken en brokken zandsteen. Doorheen de profielwand loopt een ijswig, die ook in het vlak zichtbaar is.

Figuur 11: Profiel 4 in sleuf 1 (links) en vlaktfoto van de ijswig die het profiel doorsnijdt

5.3. Vondsten

In geen enkel spoor is aardewerk aangetroffen. Er kan geen datering naar voor geschoven worden voor de structuur in sleuf 1.

6. Sleuf 2

6.1. Veldwerk

Op 29 en 30 oktober 2015 wordt sleuf 2 opgegraven. Net als in sleuf 1 worden de graafwerken voor een varkensstal begeleid. Het vlak is 85 m lang en 23 m breed (1955 m²) (*bijlage 10*).

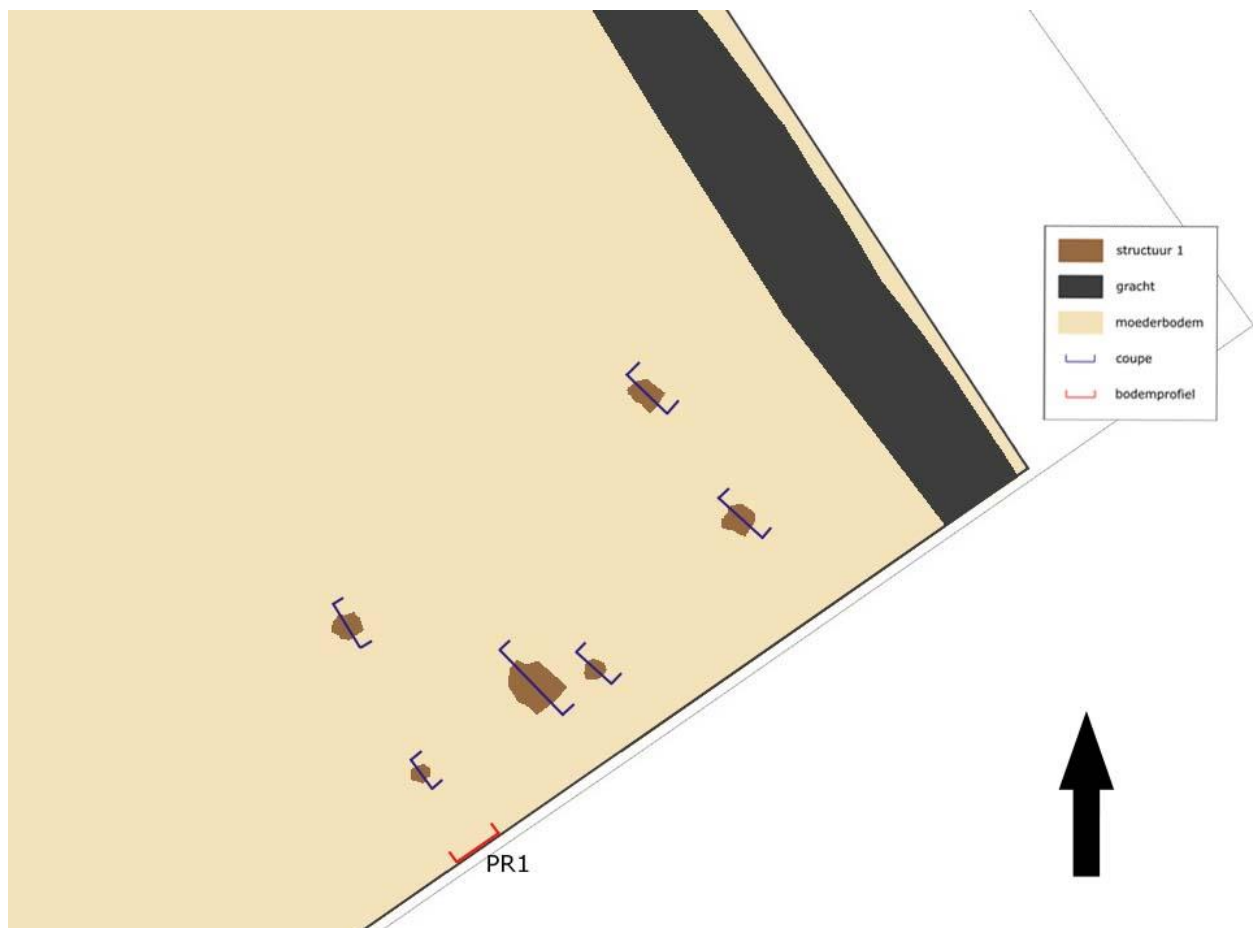
In deze sleuf dagzomen acht sporen: zes paalsporen, één gracht en één windval (*bijlage 11*). De paalsporen hebben een diameter van 30 tot 60 cm en zijn tot 65 cm diep. De vulling van de sporen bestaat uit heterogeen, licht- en donkergrijs zand. De sporen bakenen een rechthoek af van 9,5 m op 5 m. Waarschijnlijk wordt hier een gedeelte van een structuur aangesneden (*figuur 13* en *bijlage 12*). Twee paalsporen (**sporen 2 en 5**) bevatten verschillende scherven Romeins aardewerk.

De gracht (**spoor 8**) doorsnijdt het vlak – net als in sleuf 1 – in noordoost-zuidwestelijke richting. De gracht is 160 cm breed en 50 cm diep met een spits profiel. De gracht bevat een scherp laatmiddeleeuws aardewerk.

Figuur 12: Sferopname van het veldwerk in sleuf 2 en overzichtsfoto van structuur 2

Een windval (**spoor 7**) is het zichtbare resultaat van een omgevallen boom. De wortels van de boom draaien de bodemsequentie om, waardoor een spoor zichtbaar wordt in het vlak.

Figuur 13: Detail van het grondplan in sleuf 2

6.2. Bodemkundige waarnemingen

In sleuf 2 zijn twee bodemkundige profielen aangelegd. De profielen zijn zeer gelijkaardig aan die uit sleuf 1. Het gaat steeds om AC-profielen (*bijlage 13*). Onder de 25 tot 30 cm dikke ploeglaag bevindt zich het moedermateriaal, dat zich kenmerkt door de aanwezigheid van ijswiggen.

Figuur 14: Profielen 1 en 2 in sleuf 2

6.3. Vondsten

Het recentste aardewerk - een klein, sterk verweerd randfragmentje afkomstig van een bakpan in rood aardewerk - bevindt zich in de gracht (**spoor 8**) (*bijlage 14*). Het betreft een schuin naar buiten geplooid, spits toelopende, verdikte en licht ondersneden rand (De Groote, 2014 119: type L87). Het scherfje draagt loodspikkels op de binnenzijde. Roetsporen op de buitenzijde getuigen van het gebruik als bakpan. Dit type dateert uit de 14^e eeuw.

Het overige aardewerk is in twee paalsporen aangetroffen (**sporen 2 en 5**). Het gaat steeds om handgevormd aardewerk, waarvan een deel is bijgewerkt op een traag draaiende schijf (*figuur 15*). Het is lokaal, zacht tot matig hard gebakken aardewerk, deels verschaald met zowel organisch materiaal als een grove matrix bestaande uit onder andere chamotte. Dit aardewerk wordt gebakken in eenvoudige veldovens.

Één randfragment is afkomstig van een pot met een eenvoudig omgeslagen rand met vingertopindrukken. De wanden van het handgemaakt aardewerk hebben overwegend een gamma van bruine en grijze tinten met soms roodverbrande vlekken. De afwerking van de buitenwanden wisselt van ruw of geëffend tot geglad.

Figuur 15: scherven handgevormd aardewerk uit spoor 2 in sleuf 2

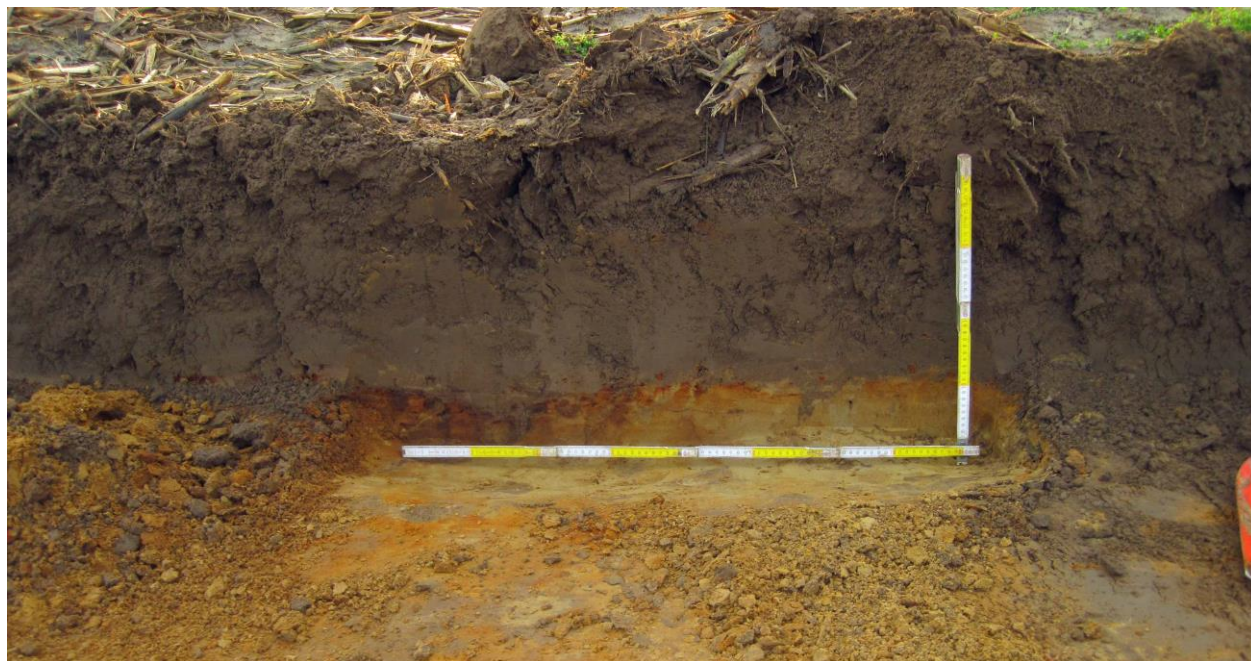
Dit aardewerk is van oorsprong typisch laat-ijzertijd, maar kent een verderzetting - zowel op technisch als op vormelijk vlak - tijdens het begin van de Romeinse periode. Vaak is het niet eenvoudig om dit type aardewerk precies te dateren. Ander aardewerk uit dezelfde context kan dan helpen. Vanaf de Claudische tijd (circa 1^e helft 1^e eeuw na het begin van onze tijdsrekening) wordt het handgevormd aardewerk verdrongen door het gedraaid materiaal. Toch blijft dit soort aardewerk in sommige regio's (Attrebaten, Morinen, Menapiërs, noordelijke Nerviërs en Britannia) gedurende de volledige Romeinse tijd bestaan. De reden hiervoor is een zwakke romanisatie en/of het bewust tot uitdrukking brengen van een eigen culturele identiteit. We moeten hierbij opmerken, dat vanaf dat moment het aantal vormen beperkt wordt tot vooral kookpotten.

7. Sleuf 3

7.1. Veldwerk

Sleuf 3 is onderzocht op 12 januari 2012. Deze werkput is aangelegd voor de aanleg van plantgebaseerde nazuiveringsbekkens. In de sleuf dagzoomt geen enkel archeologisch spoor.

7.2. Bodemkundige waarnemingen

Figuur 16: Profiel 1 in sleuf 3

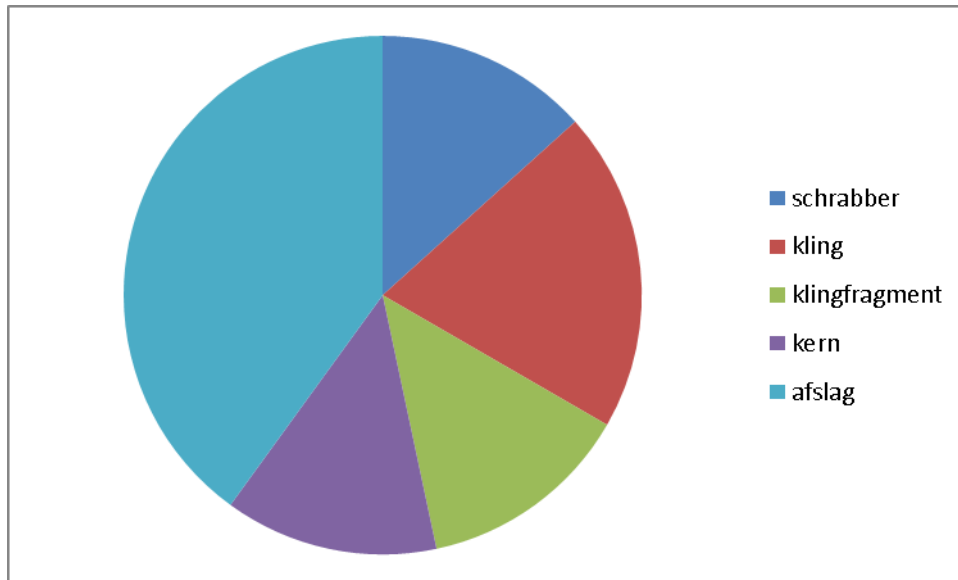
In sleuf 3 is één bodemkundig profiel aangelegd (*bijlage 15*). Het gaat eveneens om een AC-profiel (*figuur 16*). De grens tussen de ploeglaag en de moederbodem is minder scherp. Mogelijk wordt hier slechts sporadisch dieper geploeg en blijven sporen van bioturbatie zichtbaar.

Deze sleuf bevindt zich op de locatie die volgens het booronderzoek sterk onderhevig is aan erosie. De hoogstgelegen, oorspronkelijke bodemlagen zijn verdwenen. Dit heeft uiteraard een negatieve invloed op het archeologisch bodemarchief en kan de totale afwezigheid van sporen verklaren.

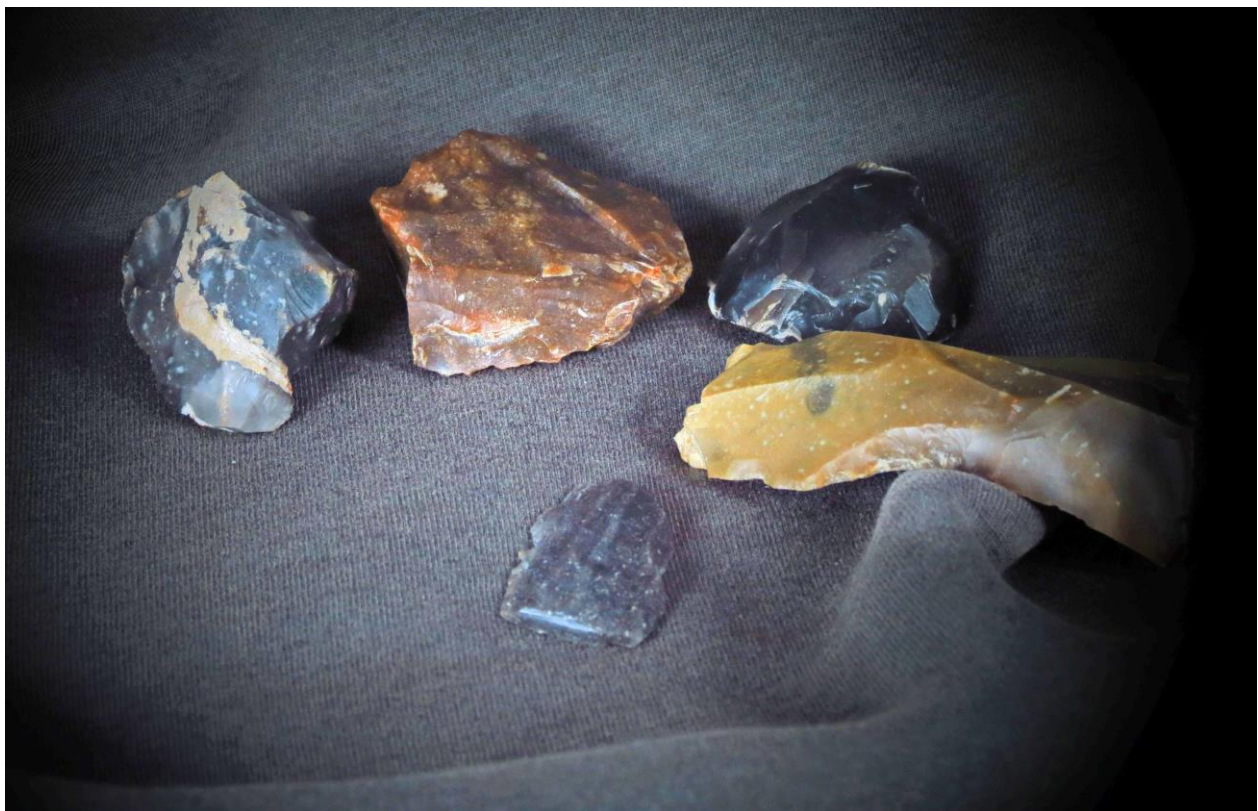
8. Veldprospectie

Aansluitend op het archeologisch onderzoek in sleuven 1 en 2 is een kleine veldprospectie uitgevoerd. Op de akkers langs de aangelegde vlakken zijn verschillende vuurstenen artefacten verzameld. De artefacten liggen sterk verspreid: er kan geen concentratie afgebakend worden. De vondsten zijn opgenomen in de ploeglaag en daardoor matig tot sterk verweerd.

In totaal zijn 15 vuurstenen artefacten opgeraapt (*bijlage 16*). Typologisch bestaat het grootste deel van de vuurstenen vondsten uit afslagen (6 stuks). Daarnaast komen ook 3 klingen, 2 klingfragmenten, 2 schrabbers en 2 kernen voor.

Tabel 2: Typologische verdeling van de vuurstenen artefacten

Figuur 17: Selectie vuurstenen artefacten

De voorwerpen zijn uitgevoerd in een breed scala aan silex: van fijnkorrelig donkerbruin tot grofkorrelig grijs tot geel en oranje-rood (*figuur 17*). De robuuste, verzorgde klingen kunnen uit het paleolithicum dateren. De kernen getuigen van een microklingende bitage, die eerder mesolithisch lijkt.

De verspreide ligging, de brede waaier aan gebruikte materialen en de mogelijk sterk uiteenlopende datering wijzen allemaal op het feit dat het vondstencomplex niet van één vindplaats afkomstig is. Het materiaal is nergens in context aangetroffen: daarvoor is de originele bodem hier te sterk verstoord. Enkel aan de voet van de helling, waar geen erosie heeft plaatsgevonden heeft, kan nog prehistorisch materiaal *in situ* aangetroffen worden.

9. Onderzoeksvragen

Het doel van dit proefonderzoek is **het vaststellen en het waarderen van eventuele bewoningssporen**. De onderzoeksvragen die bij dit project gesteld worden zijn:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding? **De bodemkundige profielen bestaan telkens uit een A-horizont (ploeglaag) en een C-horizont (moederbodem).**
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden? **Een deel van de originele bodemopbouw is verdwenen door erosie en een deel is opgenomen in de ploeglaag.**
- Zijn er tekenen van erosie? **Ja, op de helling naar de MoubEEK heeft erosie plaatsgevonden.**
- In hoeverre is de bodemopbouw intact? **Originele bodemopbouw grotendeels intact.**
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems? **Nee, er zijn geen begraven bodems aangetroffen.**
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving. **Ja. In sleuf 1 zijn paalsporen aanwezig die een ongedateerde structuur afbakenen. Daarnaast komen ook verschillende grachten voor. In sleuf 2 dagzomen verschillende paalsporen die deel uitmaken van een Romeinse structuur. Waarschijnlijk is slecht één zijde van het gebouw blootgelegd.**
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen? **De meeste sporen zijn antropogeen (paalsporen en grachten), maar in de sleuven komen ijswiggen en bodemvallen voor.**
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen? **De sporen zijn vaak ondiep bewaard. Enkel de zwaartste, Romeinse paalsporen zijn dieper dan 50 cm bewaard. Alle sporen zijn sterk gebioturbeerd.**
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren? **Twee structuren: een ongedateerd gebouw in sleuf 1 en een deel van een Romeins gebouw in sleuf 2.**
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? **Meerdere periodes. Een context vuurstenen artefacten stamt uit de prehistorie. Het gebouw in sleuf 2 is Romeins. Een gracht in sleuf 2 dateert uit de late middeleeuwen. Een structuur in sleuf 1 kan niet nader gedateerd worden.**

- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettingen, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting? **De grachten in sleuf 1 wijzen op een noordoost-zuidwest georiënteerde percelering.**
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? **Nee.**
- Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden? **Er is 1 niveau: de top van de moederbodem.**
- Komen er oversnijdingen voor? **Geen oversnijdingen.**
- Kunnen de sporen gelinkt worden aan nabijgelegen archeologisch vindplaatsen? **Het gebouw in sleuf 2 past binnen de Romeinse nederzettingen in de omgeving van het projectgebied.**
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen? **Door grootschalige erosie is de link niet langer zichtbaar.**

10. Synthese

Figuur 18: het projectgebied op de kaart met de mogelijke ligging van de Romeinse *diverticula* in België

Op basis van het veldwerk aan de Hoge Rokersstraat in Aartrijke blijkt dat de helling naar de Moubek sterk onderhevig is (geweest) aan erosie. Een groot deel van de originele bodemopbouw is verdwenen. Desalniettemin is het archeologisch belang van het gebied duidelijk.

Het gebied is bewoond sinds de prehistorie. Vijftien vuurstenen artefacten uit verschillende periodes wijzen op een activiteiten in de buurt van het onderzoeksgebied. Doordat geen vondsten *in situ* zijn verzameld – waarschijnlijk door de negatieve bodemkundige omstandigheden – blijft het gissen naar de precieze omvang van de prehistorische activiteit.

In de Romeinse periode ligt het gebied in de buurt van de kruising van twee *diverticula*. Net als op verschillende sites in de onmiddellijke nabijheid, zijn hier sporen van Romeinse bewoning ontdekt.

11. Besluit

Langs de Hoge Rokersstraat in Aartrijke is een archeologisch onderzoek uitgevoerd. Op de locatie van nieuwe nazuiveringsbekkens en varkensstallen zijn een booronderzoek en een veldprospectie uitgevoerd en zijn twee sleuven opgegraven. Het onderzoek levert enkele boeiende resultaten op.

Op basis van het booronderzoek blijkt het terrein onderhevig te zijn aan erosie. De veldprospectie wijst op prehistorische aanwezigheid in het projectgebied. In de sleuven dagzomen twee gebouwen: een ongedateerde structuur en een deel van een Romeinse structuur.

12. Bibliografie

THOEN Hugo en VANHOUTTE Sofie (2004), De Romeinse wegen in het Vlaamse kustgebied. Leiden alle wegen naar Oudenburg? in: *Vlaanderen. Jaargang 53*. Christelijk Vlaams Kunstenaarsverbond.

DE GROTE Koen (2014), Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late Middeleeuwen 10de-16de eeuw. Deel 1

<http://cai.erfgoed.net/cai/>

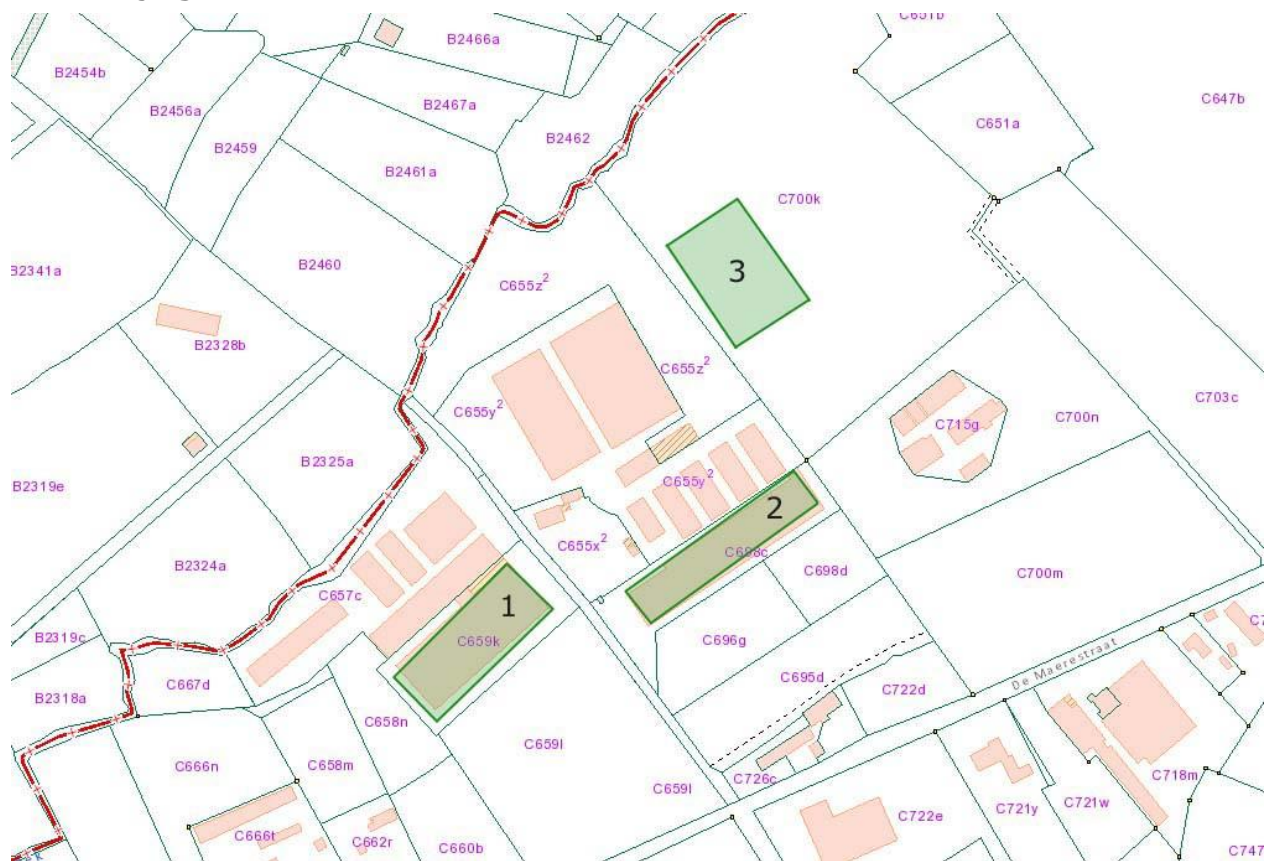
<https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=public-bodemverkenner#ModulePage>

<http://www.geopunt.be/kaart>

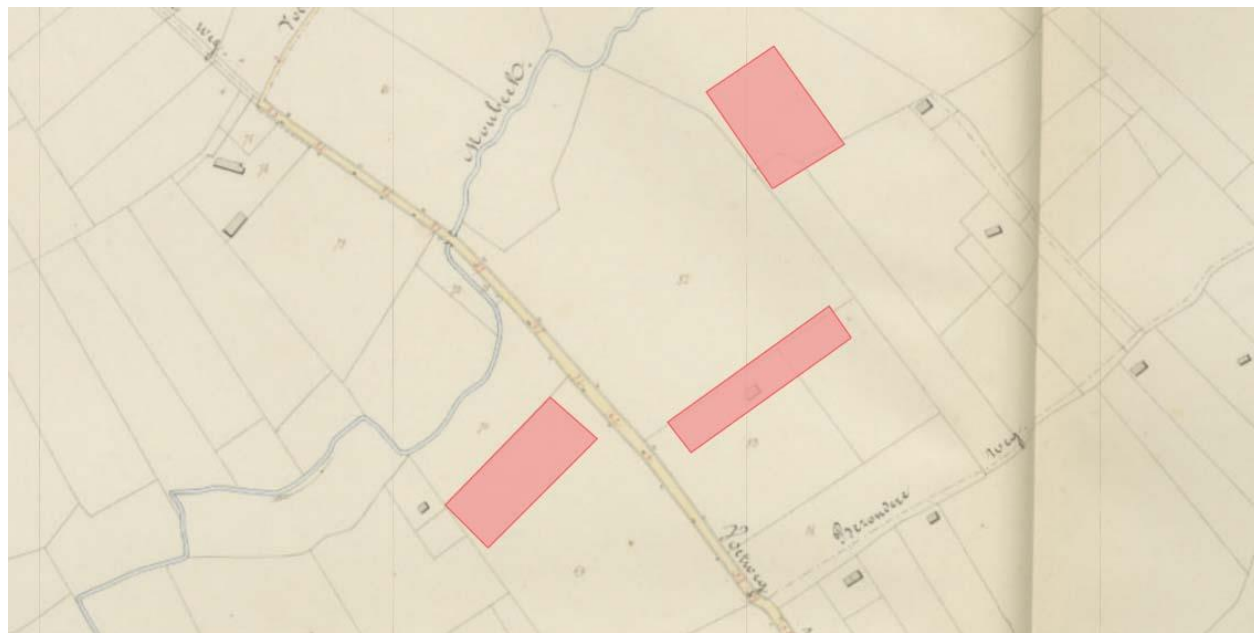
<http://www.giswest.be/bodemkaart>

<http://www.ngi.be/topomapviewer/public>

13. Bijlagen

Bijlage 1: Het projectgebied op de kadasterkaart met aanduiding van de drie sleuven

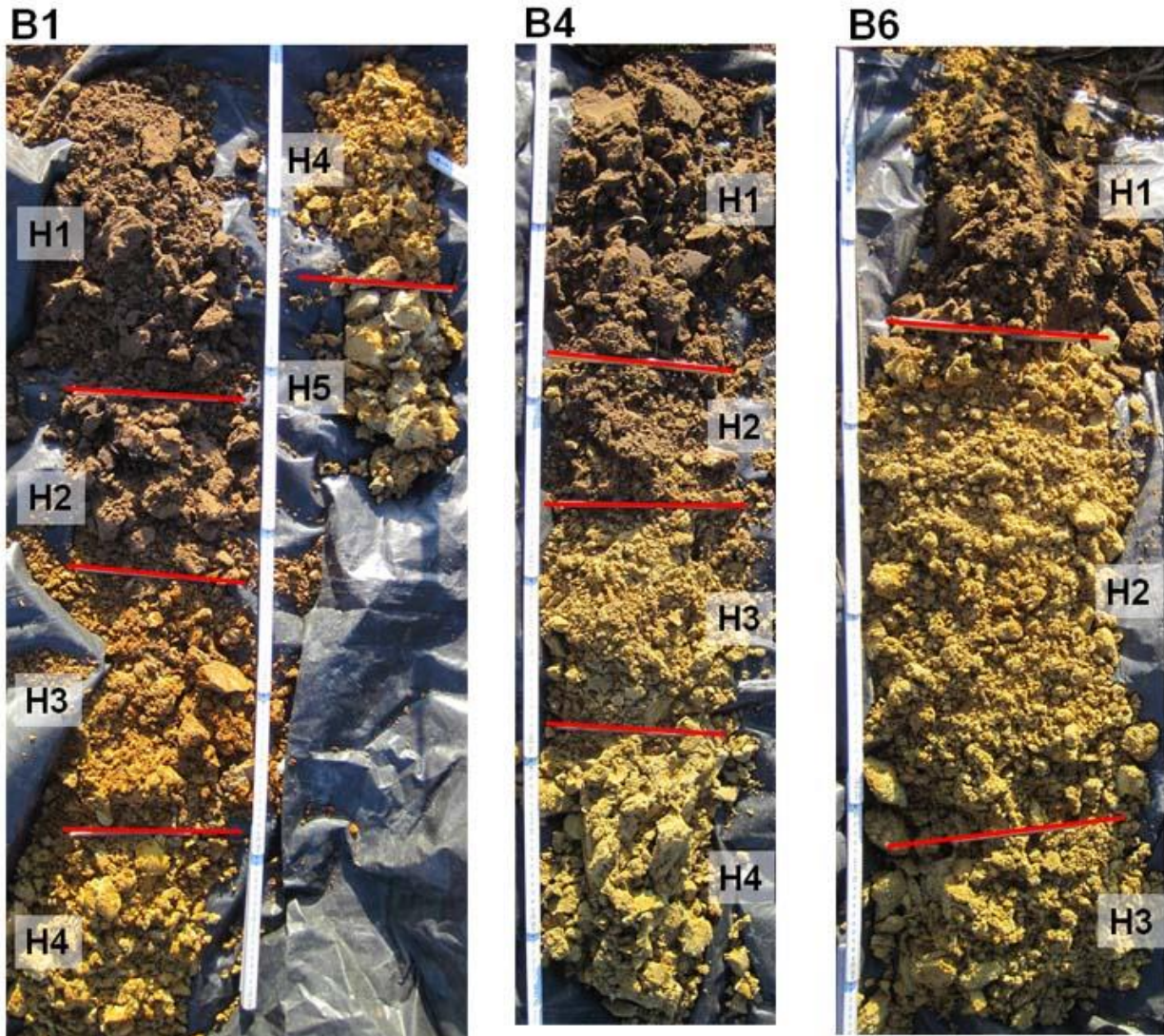
Bijlage 2: Het projectgebied op de Atlas der Buurtspoorwegen (1841)

Bijlage 3: Het projectgebied op de kaart van Vandermaelen (1846-1854)

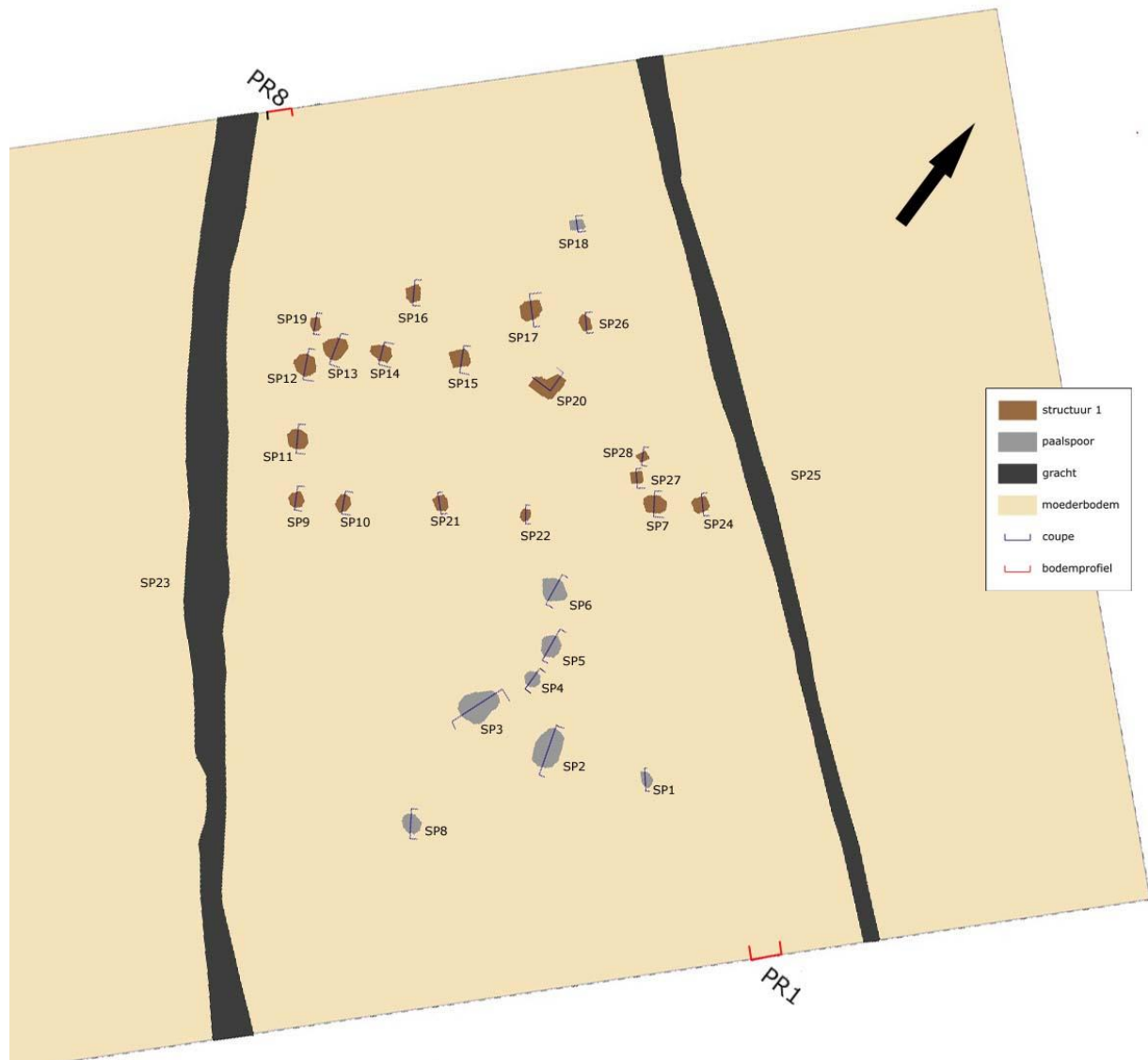
Bijlage 4: Het projectgebied op de Popp-kaart (1842-1879)

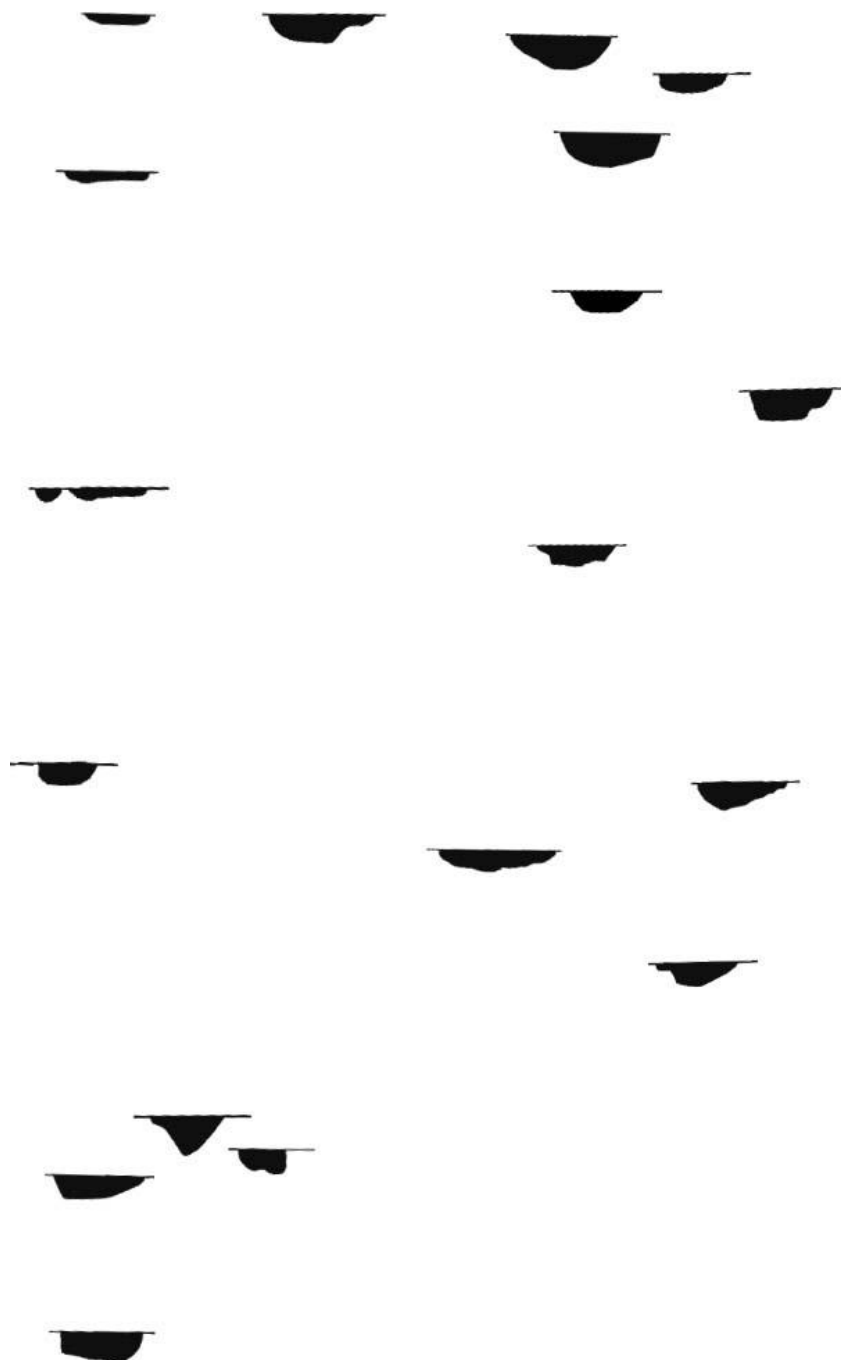
Bijlage 5: Boringen 1, 4 en 6

AA12HR sporenlijst sleuf 1					
ID	Sleuf	Interpretatie	Omschrijving	Inclusies	Afmetingen
SP1	1	paalspoor	lichtbruingrijs zand		40 cm breed, 16 cm diep
SP2	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	120 cm breed (kern 60 cm breed), 22 cm diep
SP3	1	paalspoor	bruingrijs zand		120 cm breed (kern 60 cm breed), 24 cm diep
SP4	1	paalspoor	bruingrijs zand		34 cm breed, 14 cm diep
SP5	1	paalspoor	bruingrijs zand		50 cm breed, 12 cm diep
SP6	1	paalspoor	bruingrijs zand		50 cm breed, 18 cm diep
SP7	1	paalspoor	lichtbruingrijs zand		50 cm breed, 12 cm diep
SP8	1	paalspoor	lichtbruingrijs zand	HK	60 cm breed, 12 cm diep
SP9	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	40 cm breed, 10 cm diep
SP10	1	paalspoor	bruingrijs zand		35 cm breed, 6 cm diep
SP11	1	paalspoor	bruingrijs zand		45 cm breed, 18 cm diep
SP12	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	50 cm breed, 20 cm diep
SP13	1	paalspoor	bruingrijs zand met klei	HK	60 cm breed, 30 cm diep
SP14	1	paalspoor	lichtgrijs zand		40 cm breed, 10 cm diep
SP15	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	50 cm breed, 20 cm diep
SP16	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	45 cm breed, 22 cm diep
SP17	1	paalspoor	lichtbruingrijs zand	HK	45 cm breed, 16 cm diep
SP18	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	25 cm breed, 18 cm diep
SP19	1	paalspoor	bruingrijs zand		25 cm breed, 10 cm diep
SP20	1	paalspoor	bruingrijs zand		75 cm breed, 22 cm diep
SP21	1	paalspoor	bruingrijs zand		30 cm breed, 8 cm diep
SP22	1	paalspoor	bruingrijs zand		20 cm breed, 8 cm diep
SP23	1	gracht	grijs zand	HK	100 cm breed, 16 cm diep
SP24	1	paalspoor	bruingrijs zand	HK	38 cm breed, 18 cm diep
SP25	1	gracht	grijs zand		90 cm breed, 12 cm diep
SP26	1	paalspoor	lichtbruingrijs zand	HK	36 cm breed, 16 cm diep
SP27	1	paalspoor	grijs zand		32 cm breed, 18 cm diep
SP28	1	paalspoor	bruingrijs zand		24 cm breed, 14 cm diep

Bijlage 6: Sporenlijst van sleuf 1

Bijlage 7: Detail van het grondplan van sleuf 1

Bijlage 8: Coupes op de paalsporen van structuur 1

AA12HR Profielen							
ID	sleuf	type		horizont	diepte	omschrijving	opmerkingen
PR1	1	AC	H1	Ap	0-40	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	40-60	geel zand, OXR en BIOT	
PR2	1	AC	H1	Ap	0-40	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	40-60	wit zand, OXR	
PR3	1	AC	H1	Ap	0-40	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	40-60	wit en groen zand, OXR	ijswig
PR4	1	AC	H1	Ap	0-35	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	35-70	geel en groen zand, OXR, veldsteen	ijswig
PR5	1	AC	H1	Ap	0-35	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	0-60	groengeel zand, OXR	
PR6	1	AC	H1	Ap	0-30	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	30-60	geel zand, OXR	
PR7	1	AC	H1	Ap	0-30	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	30-70	geel zand, OXR en BIOT	
PR8	1	AC	H1	Ap	0-35	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	35-70	groengeel zand, OXR	ijswig

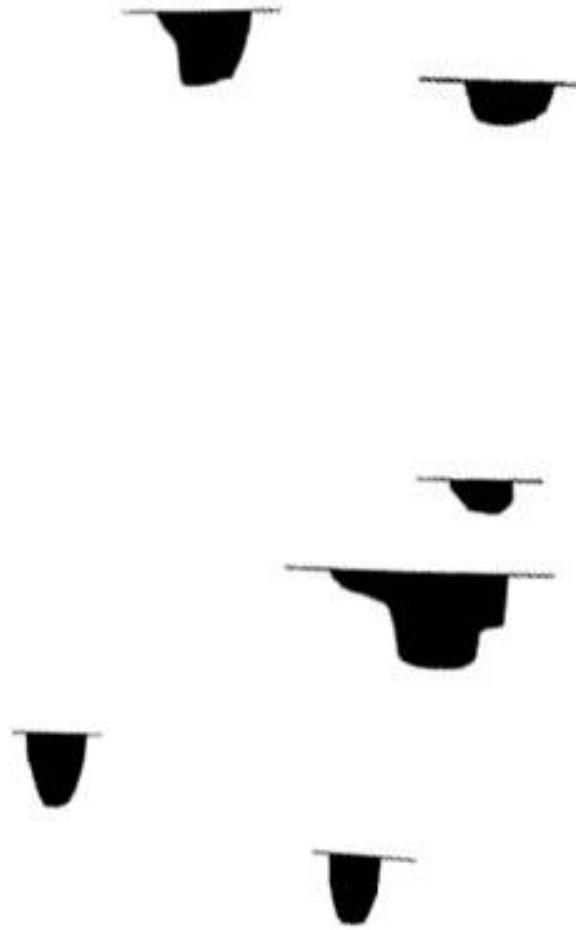
Bijlage 9: Profielenlijst van sleuf 1

AA12HR sporenlijst sleuf 2					
ID	Sleuf	Interpretatie	Omschrijving	Inclusies	Afmetingen
SP1	2	paalspoor	witte kern en donkerbruine, humeuze kern, grillig verloop tot op tertiair zand: waarschijnlijk wortel		30 cm breed, 40 cm diep
SP2	2	paalspoor	donker- en lichtgrijs zand, OXR	HK en AW	80 cm breed en 50 cm diep
SP3	2	paalspoor	donker- en lichtgrijs zand, OXR		diameter 30 cm, 14 cm diep
SP4	2	paalspoor	donkerbruingrijs zand		30 cm breed, 16 cm breed
SP5	2	paalspoor	donker- en lichtgrijs zand, OXR	HK	70 cm breed en 65 cm diep
SP6	2	paalspoor	donker- en lichtgrijs zand, OXR		40 cm breed, 50 cm diep
SP7	2	boomval	wit zand		2 m breed
SP8	2	gracht	donkerbruingrijs en bruin zand		160 cm breed, 50 cm diep

Bijlage 10: Sporenlijst van sleuf 2

Bijlage 11: Grondplan van sleuf 2

Bijlage 12: Coupes van structuur 2

AA12HR profielen sleuf 2							
ID	sleuf	type		horizont	diepte	omschrijving	opmerkingen
PR1	2	AC	H1	Ap	0-25	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	25-50	geel en lichtbruin zand, OXR	ijswig
PR2	2		H1	Ap	0-30	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	30-60	geel zand, OXR	

Bijlage 13: Profielenlijst van sleuf 2

AA12HR vondstenlijst sleuf 2						
sleuf	spoor	type context	handgevormd rood		totaal	datering
2	2	paalkuil	7		7	1ste eeuw
2	5	paalkuil	5		5	1ste eeuw
2	8	gracht		1	1	14de eeuw

Bijlage 14: Vondstenlijst van sleuf 2

AA12HR Profielen							
ID	sleuf	type		horizont	diepte	omschrijving	opmerkingen
PR1	3	AC	H1	Ap	0-35	donkerbruingrijs zand	
			H2	Cg	35-50	geel zand, OXR	

Bijlage 15: Profielenlijst van sleuf 3

AA12HR vuurstenen artefacten	
type	aantal
schrabber	2
kling	3
klingfragment	2
kern	2
afslag	6
totaal	15

Bijlage 16: Typologische verdeling van vuurstenen artefacten